

Motion till riksdagen 2016/17:667

av **Caroline Szyber och Désirée Pethrus (båda KD)**

Mänskliga rättigheter i Burma

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att det internationella samfundet ska driva på en demokratisk utveckling, ökad rättssäkerhet och respekt för de mänskliga rättigheterna i Burma och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige och EU ska få till stånd en kraftfull Burmaresolution i FN:s generalförsamling i år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De förändringar som vi sett i Burma de senaste åren kan i alla fall delvis sägas komma ifrån en kontinuerlig press från omvärlden med bland annat tydliga sanktioner, krav på frisläppande av Aung San Suu Kyi och övriga politiska fångar, ett fördömande av valet 2010, förslaget om en FN-ledd kommission för att undersöka brott mot mänskligheten och krigsbrott m.m. Den politiska utvecklingen i Burma har det senaste året påvisat flera positiva tecken. Aung San Suu Kyi vann valet november 2015. Valet var en stor framgång för demokratin men militären försvårar fortsatt den demokratiska processen. Militären kontrollerar fortsatt viktiga departement, som försvars- och inrikesdepartementet. Därigenom kontrollerar de samhällsfunktioner så som polis och domstolar. Aung San Suu Kyi kunde inte bli president och konstitutionen hindrar den demokratiska utvecklingen. Enligt den nya konstitution som trädde i kraft i Burma i samband med valet garanteras alla delar av militärregimen straffrihet för begångna brott. Årtionden av förföljelse och mord på civila, tvångsförflyttningar och tortyr, sexuellt våld och tvångsarbete, där de etniska minoriteterna varit den främsta måltavlan, går därmed ostraffade. Dessa brott är så allvarliga att FN:s särskilda rapportör om de mänskliga rättigheterna i Burma har rekommenderat att FN inrättar en kommission för att undersöka om dessa brott innebär krigsbrott och brott mot mänskligheten.

I årtionden har befolkningen i Burma levt under militärregimens hårda förtryck. Människor har kastats i fängelse för sina åsikter, fördrivs från sina hem och tvingas till

arbete på den tidigare diktaturregimens olika utvecklingsprojekt. Kvinnor våldtas systematiskt och barn tvångsrekryteras till armén.

Trots förändringar, som är viktiga, får den internationella dialogen med Burma inte avstanna vid beröm för dessa relativa framgångar. I detta nya skede måste omvärlden istället säkerställa att dess förändrade förhållningssätt till Burma aktivt förbättrar landets allvarliga människorättssituation och främjar en demokratisk utveckling.

En orsak till att militärjuntan fortsätter ha mycket makt är genom utländska företags investeringar i landet där pengarna går till de burmesiska generalerna. Vad få vet är att en del av dessa pengar även kommer från svenska fickor. Flera svenska aktiefonder investerar nämligen i den franska energijätten Total som sedan flera år tillbaka utvinner olja och gas i Burma och därmed direkt bidrar till att göda militärdiktaturen. Fonder som Handelsbankens Europafond och SEB Aktiesparfond har innehav i det franska bolaget. Extra allvarligt är att även bankernas så kallade etiska fonder investerar i Total. Här återfinns exempelvis SEB Etisk Globalfond som marknadsförs som en fond som ska följa vissa etiska aspekter vid placeringsverksamheten. Uppenbarligen inbegriper inte vissa etiska aspekter sådant som tvångsarbetskraft och finansiering av förtryckande regimer. Tyvärr är inte banker ensamma om att indirekt stödja den burmesiska förtryckarregimen. Även alla vi pensions sparare är med och betalar då även Första AP-fonden har ett innehav i det franska företaget Total.

Den burmesiska armén trappar upp kriget i norra Burma, trots nya fredsförhandlingar mellan regeringen och landets etniska rebellgrupper. De kristna Kachin-rebellerna tror att militären vill sabotera fredsprocessen. Striderna mellan Burmas armé och KIA, Kachin Independence Army, har pågått sedan 1960-talet, men blossade upp igen 2011 efter ett långt eldupphör. Rebellerna strider för självstyre och ett federalt Burma, med ökat politiskt inflytande och kontroll över delstatens många naturresurser som några av kraven.

Slavliknande barnarbete är mycket vanligt i Burma. Av Burmas cirka tolv miljoner barn tvingas drygt en miljon att arbeta, enligt den internationella arbetsorganisationen ILO.

Det är av högsta vikt att Sverige och det internationella samfundet är fortsatt aktivt och bibehåller ett tryck på regimen för att fortsatta förändringar ska ske. Enbart när konkreta förbättringar går att se i landet, både gällande demokratisering och upphörande av grova MR-övergrepp, bör lättnader ske. Släppandet av alla politiska fångar är ett av flera högst rimliga krav som bör ställas. Ett annat är att regimen upphör med attackerna på de etniska minoriteterna. Flera etniska minoritetsgrupper kränks och diskrimineras. Rohingyas är de som verkligen utsätts för systematisk diskriminering. Det är också av högsta vikt att svenska företag tar sitt ansvar och har ett större etiskt tänkande när de investerar i diktaturer och funderar extra när de gör investeringar i sköra demokratier.

Caroline Szyber (KD)

Désirée Pethrus (KD)